

'Ik ben best een vrolijke jongen'

Regisseur Freek Vielen verkiest het jeugdtheater

Geen theatermaker zo bedaad als Freek Vielen. Met 'Niets' debuteert hij in Het Paleis als regisseur, voor het eerst ook voor jongeren. 'Jeugdtheater voelt dichtert voor mij bij de echte wereld,' wouter HILLAERT

Freek Vielen (31) spreken van taal en soberheid hoog op zijn agenda. Maar toen hij met De Wit is als op de thee gaan. Na zowat elke vraag blijft het even stil. Dan zoeken zijn ogen de verte. Het is geen verlegenheid, wel te. Het is geen nuanse. Niet te snel

kauwen op nuanse. Niet te snel willen zijn. De juiste woorden en-gageren. Maar als die woorden dan van zijn tong rollen, maken ze van stille bezieling vanzelf extra vaart. 'Wijfjelen is niet erg, het hoort gewoon bij het leven. Zijn of niet zijn, dat is de vraag! En dus niet het antwoord. Je te zeer vast-

pinnen op één antwoord leidt nit-stellingen willen gezamenlijke gedachte-experimenten zijn, ook met het publiek. De zoektocht naar betekenis zit er openlijk in.'

In 'Niets' is die vraag naar de zin van het leven zowat het onder-

werpen. Sindsdien staat de kracht

van taal en soberheid hoog op zijn agenda. Maar toen hij met De Wit heel aanlokkelijks, maar ze wordt problematisch omdat hij de anderen daarbij uit het oog verliest. Wie maar één antwoord heeft op het leven, komt uiteindelijk uit bij extremeïme.

'Ja, ik ben zelf best een vrolijke jongen, maar ik vind het bestaan wel een treurige bedoening. Er is toch echt iets onbegrijpelijks aan? Alleen al het feit dat we dood gaan. Of dat relaties stuklopen. En dat mensen niet lief zijn voor el-

kaar. Hoezo niet? Hoezo worden die varkens zo behandeld in Tiel? Waarom vechten we allemaal zo voor ons eigen hachje? Ik kan alleen maar theater maken vanuit een soort hoop, maar ik moet daar een soort tekst op de gelijkmantige Janna Teller. Toen die verscheen in 2000, werd het verhaal zo inouders, om hen uit te vragen over het leven: hoe moet het geleefd worden? In *Heimat 2* reisde de zelfde ploeg helemaal naar Groenland, om onderweg bij allerlei kenners na te gaan waar wij af-scheid van moeten nemen. Op scene worden dat dan even person-nijke als wereldwijze trips, steeds in dialoog met anderen. En met de literaire geschiedenis.

Freek Vielen is van de school van Lucas Vandervost en De Tijd. Helemaal vanuit Utrecht kwam hij woordkunst studeren in Antwerpen. Sindsdien staat de kracht

van taal en soberheid hoog op zijn agenda. Maar toen hij met De Wit heel aanlokkelijks, maar ze wordt problematisch omdat hij de anderen daarbij uit het oog verliest. Wie maar één antwoord heeft op het leven, komt uiteindelijk uit bij extremeïme.

'Ja, ik ben zelf best een vrolijke jongen, maar ik vind het bestaan wel een treurige bedoening. Er is toch echt iets onbegrijpelijks aan? Alleen al het feit dat we dood gaan. Of dat relaties stuklopen. En dat mensen niet lief zijn voor el-

kaar. Hoezo niet? Hoezo worden die varkens zo behandeld in Tiel? Waarom vechten we allemaal zo voor ons eigen hachje? Ik kan alleen maar theater maken vanuit een soort hoop, maar ik moet daar een soort tekst op de gelijkmantige Janna Teller. Toen die verscheen in 2000, werd het verhaal zo inouders, om hen uit te vragen over het leven: hoe moet het geleefd worden? In *Heimat 2* reisde de zelfde ploeg helemaal naar Groenland, om onderweg bij allerlei kenners na te gaan waar wij af-scheid van moeten nemen. Op scene worden dat dan even person-nijke als wereldwijze trips, steeds in dialoog met anderen. En met de literaire geschiedenis.

Freek Vielen is van de school van Lucas Vandervost en De Tijd. Helemaal vanuit Utrecht kwam hij woordkunst studeren in Antwerpen. Sindsdien staat de kracht

van taal en soberheid hoog op zijn agenda. Maar toen hij met De Wit heel aanlokkelijks, maar ze wordt problematisch omdat hij de anderen daarbij uit het oog verliest. Wie maar één antwoord heeft op het leven, komt uiteindelijk uit bij extremeïme.

'Ja, ik ben zelf best een vrolijke jongen, maar ik vind het bestaan wel een treurige bedoening. Er is toch echt iets onbegrijpelijks aan? Alleen al het feit dat we dood gaan. Of dat relaties stuklopen. En dat mensen niet lief zijn voor el-

kaar. Hoezo niet? Hoezo worden die varkens zo behandeld in Tiel? Waarom vechten we allemaal zo voor ons eigen hachje? Ik kan alleen maar theater maken vanuit een soort hoop, maar ik moet daar een soort tekst op de gelijkmantige Janna Teller. Toen die verscheen in 2000, werd het verhaal zo inouders, om hen uit te vragen over het leven: hoe moet het geleefd worden? In *Heimat 2* reisde de zelfde ploeg helemaal naar Groenland, om onderweg bij allerlei kenners na te gaan waar wij af-scheid van moeten nemen. Op scene worden dat dan even person-nijke als wereldwijze trips, steeds in dialoog met anderen. En met de literaire geschiedenis.

die treurnis juist op jongeren wil loslaten.

'Mijn moeder begreep dat alvast niet, nee. "Waarom val je kinderen met die gruwel lastig? Waarom maak je niet iets leuk, het is toch al erg genoeg?" Met die clichés over jeugdtheater spelen we ook in het begin van de voor-

stellingen. "Jullie zitten hier omdat jongen, maar ik moet van school, en wij staan hier omdat we geen ander werk konden krijgen". Maar jongeren kunnen het echt wel aan om be-vraagd te worden op de kern van hun zijn, en niet enkel op hun buitensite laag met vermaak. Jongeren vinden dat zelfs leuk!

En waarom vind jij als maker die jongeren leuk?

'Ik wil graag grote verhalen vertellen voor kleine mensen. Als kind held ik zelf heel erg van goed jeugdtheater en van jeugdboeken als *De zevensprong* van Tonke Dragt. Tegelijk wilde ik mijn manier van theater maken, tussen het verhaal en het vertellen zelf, ook eens toetsen aan jongeren. Misschien durf ik er hier zelfs meer mee te spelen dan in het vol-wassenentheater. Daar heb je soms het gevoel dat je iedereen al laat je toe om trêst te zijn, dat geeft vrijheid: je hoeft niet langer de schijn op te houden. Tristesse is eerlijk, zonder dubbele agenda. Ze geeft erkenning en herkenning aan hoe het is om te leven. Tien-rietheid hoort er nu eenmaal bij! Niet iedereen zal begrijpen dat je

'Wat kan je nog aan het denken zetten of wakker schudden bij zestigjarigen die met hun BMW naar De Singel komen gereden?'

Freek Vrielen: 'Ik wil graag grote verhalen vertellen voor kleine mensen.' © Diego Franssen

'Ik ben iemand die zich net door tristesse getroost voelt. Bonnie Prince Billy troost me meer dan pakweg blije ska'

theater voor volwassenen?
 'Ja. Omdat je hier tot iedereen kan spreken, op een heel belangrijk moment in hun leven. Wat kan je nog aan het denken zetten of wakker schudden bij zestiigjarige die met hun BMW naar De Singel komen gereden?'
Hoe voelde dat belangrijk moment in je eigen jonge leven?
 'Er zitten in de voorstelling zinnen die ik zelf geschreven heb toen ik vijftien was, zoals: "dat ik nog heel veel kan worden, wil vooral zeggen dat ik nog niets ben". De eerste drie jaar van het

middelbaar vond ik echt een heel van emoties, had het gevoel dat ik een kern had, niet iemand uit geen stuk was. Ras daarna is er een klik gekomen: dit vind ik echt leuk, wat jij er ook van vindt. Maar de voorstelling richt zich op die eerste jaren. Zo verwarend! In stom als je met iemand gezoend heb, en een jaar later ben je su- perstom als je met iemand gezoend wordt. Als je dan niet hoog in de sociale pikorde staat, voel je je echt een slachtoffer.'

Hebben we dan niets te leren van pubers?

'Toch wel: jezelf heel serieus kunnen nemen, en vol zijn van muziek of verliefdheid. En oprecht ja kunnen zeggen en daar dan helemaal voor gaan. Daar probeer ik me nog steeds in te oefenen. Jeugdschryver Aidin Chambers schreef: "Volwassen worden is erachter komen dat al je gedachten gedeeld blijven door iedereen." Dat besef je daarvoor inderdaad niet. Je denkt dat jij de enige bent die lijdt. Net tegen die

enzaamheid wil onze voorstelling iets proberen te doen. Maar het nadeel van volwassen worden is dat je alles dreigt te gaan relati- veren: iedereen voelt dit, alles is al gedaan, waarom zou ik me in- spannen?'
Hoe voelt dat voor jou als theater- maker van 31? Waarvoor span jij je in?
 'Na tien jaar is het nu eindelijk voor echt, niet meer voor spe- ken over wat je wilt vertellen, zon- der dat je intussen ook nog je tekst moet leren. Als regisseur heb ik ei- genlijk maar twee taken: weten waarom ik dit wil doen en dat communiceren, en de acteurs in staat stellen om dat verhaal te ma- ken. Maar het fijnst is nog wel dat we dat hier met alleen maar derti- gens kunnen doen. We zitten alle- maal buiten onze comfortzone, en niemand komt je zeggen hoe het moet.'

'Je hebt meer tijd om na te den- ken over wat je wilt vertellen, zon- der dat je intussen ook nog je tekst moet leren. Als regisseur heb ik ei- genlijk maar twee taken: weten waarom ik dit wil doen en dat communiceren, en de acteurs in staat stellen om dat verhaal te ma- ken. Maar het fijnst is nog wel dat we dat hier met alleen maar derti- gens kunnen doen. We zitten alle- maal buiten onze comfortzone, en niemand komt je zeggen hoe het moet.'

Niets' speelt tot 26 april in Het Paleis en gaat in mei op reis. Maandag begint er bij De Nwe Tijd ook een nieuwe reeks 'Maandagen'.